

Gezondheidsmonitor Jeugd 2020

Twentse jongeren in tijden van Corona

Twentse Gezondheidsverkenning is een onderdeel van GGD Twente

Inhoud

[Achtergrond](#)

[Signaleren psychosociale problematiek](#)

[\(Mentale\) gezondheid](#)

[Angst voor corona](#)

[Middelengebruik](#)

[Alcohol](#)

[Bewegen](#)

[Sociaal leven](#)

[Thuis](#)

[Op school 1](#)

[Op school 2](#)

[Mediagebruik](#)

[Take Home Messages](#)

[Colofon](#)

Achtergrond

Van 19 oktober tot 5 december 2020 is er een vragenlijst uitgezet onder 2^e en 4^e klassers van reguliere VO-scholen in Twente. Het doel van deze vragenlijst was om een beeld te krijgen van de gevolgen van de coronacrisis op hun gezondheid, leefstijl en welbevinden. Als het kan vergelijken we de resultaten dan ook met data van Gezondheidsmonitor Jeugd 2015 en 2019, en kijken we naar verschillen tussen geslacht, klas, onderwijsniveau en stedelijkheid.

Achtergrondkenmerken

Scholen

5371 leerlingen
van 28 scholen

Geslacht

2744 jongens (51%)
2627 meisjes (49%)

Klas

2544 klas 2 (47%)
2828 klas 4 (53%)

Onderwijsniveau

2760 vmbo (51%)
2611 havo-vwo (49%)

Onderwijssituatie

90% les op school
2% volledig online
8% combinatie

Woonsituatie Stedelijkheid gebied	Aantal (%)	
Sterk	2.469 (46%)	Almelo, Hengelo, Enschede
Matig	1.039 (19%)	Borne, Haaksbergen, Oldenzaal, Rijssen-Holten
Weinig - niet	1.864 (35%)	Hellendoorn, Losser, Wierden, Twenterand, Hof van Twente, Tubbergen en Dinkelland

Geldende corona-maatregelen

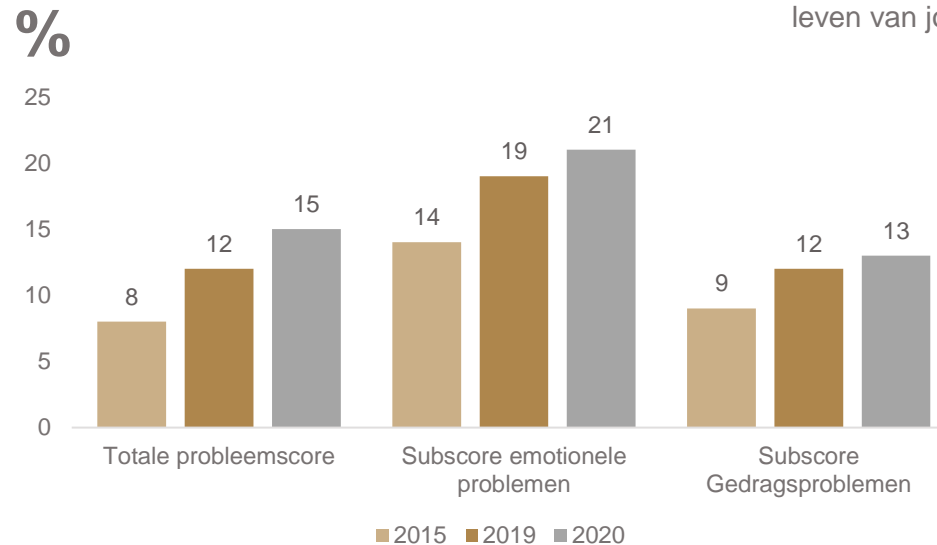
- Gedeeltelijke Lock down met tijdelijke verzwaring van 2 weken (4-18 nov)
- Risicosituatie in Twente: zeer ernstig (vanaf 21 okt)
- Scholen zijn open
- Verplicht mondkapje dragen buiten schoollokaal
- Leerling hoeft alleen 1,5 meter afstand te houden tot docent

Signaleren van psychosociale problematiek

De SDQ meet de aanwezigheid van psychosociale problemen en de invloed van deze problemen op het dagelijks leven van jongeren

Stijging van het aantal jongeren met een afwijkende score op de SDQ (bijna een verdubbeling ten opzichte van 2015).

Sterkere stijging op emotionele problemen dan op gedragsproblemen

20%

van de meisjes heeft hoog risico op psychosociale problematiek (2019: **15%**)

Voor jongens **geen verandering** ten opzichte van 2019 (blijft **10%**).

18%

van de jongeren op het VMBO heeft een hoog risico op psychosociale problematiek ten opzichte van **12%** op het havo-vwo (allebei **3%** gestegen ten opzichte van 2019).

(Mentale) gezondheid

Wel geven iets meer jongeren aan dat ze een lichamelijke beperking (8% → 11%) of een psychische ziekte (6% → 8%) hebben

t.o.v. 2019

Geen verandering in **ervaren gezondheid**

Minder jongeren voelen zich meestal (zeer) **gelukkig** (88% → 85%)

Meer jongeren **slapen** (helemaal) niet zo goed (18% → 21%)

Meer jongeren **verwonden zichzelf** met opzet of doen zichzelf pijn (12% → 14%)

Meer **stress** over wat anderen van hem/haar vinden (13% → 17%)

Geen verandering in **pesten op school of online**

Sinds de coronacrisis....

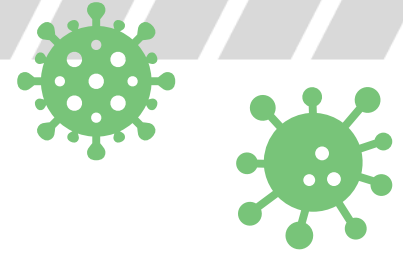
- Is 9% van de jongeren meer bang
- Voelt 13% van de jongeren zich meer depressief
- Heeft 26% van de jongeren meer stress

Vooraf
meisjes!

Angst voor corona

17%

is bang om zelf besmet te raken met het coronavirus

Op welke plekken ben je bang voor besmetting?

- School (43%)
- Winkels (23%)
- Supermarkt (21%)
- Thuis (4%)
- Bij vrienden thuis (6%)
- Bij familie thuis (6%)

Hier vinden juist de meeste besmettingen plaats!

63%

is bang dat familie besmet raakt
(♂ 51% vs. ♀ 75%)

51%

is in quarantaine geweest

37%

vindt dat de regering **te weinig** maatregelen neemt

14%

vindt dat de regering **te veel** maatregelen neemt

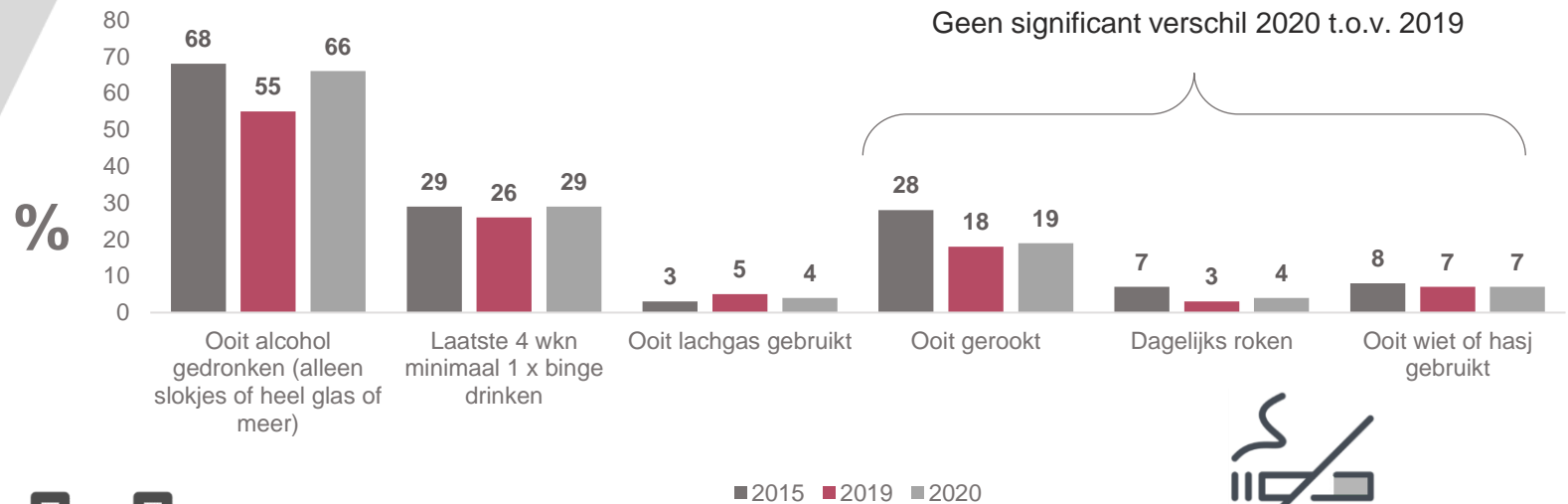
60%

vindt het belangrijk dat jongeren zich aan de maatregelen houden
(♂ 54% vs. ♀ 66%)

Middelengebruik

onder leerlingen van klas 2 en klas 4
2015 – 2019 – 2020

Sinds de coronacrisis....

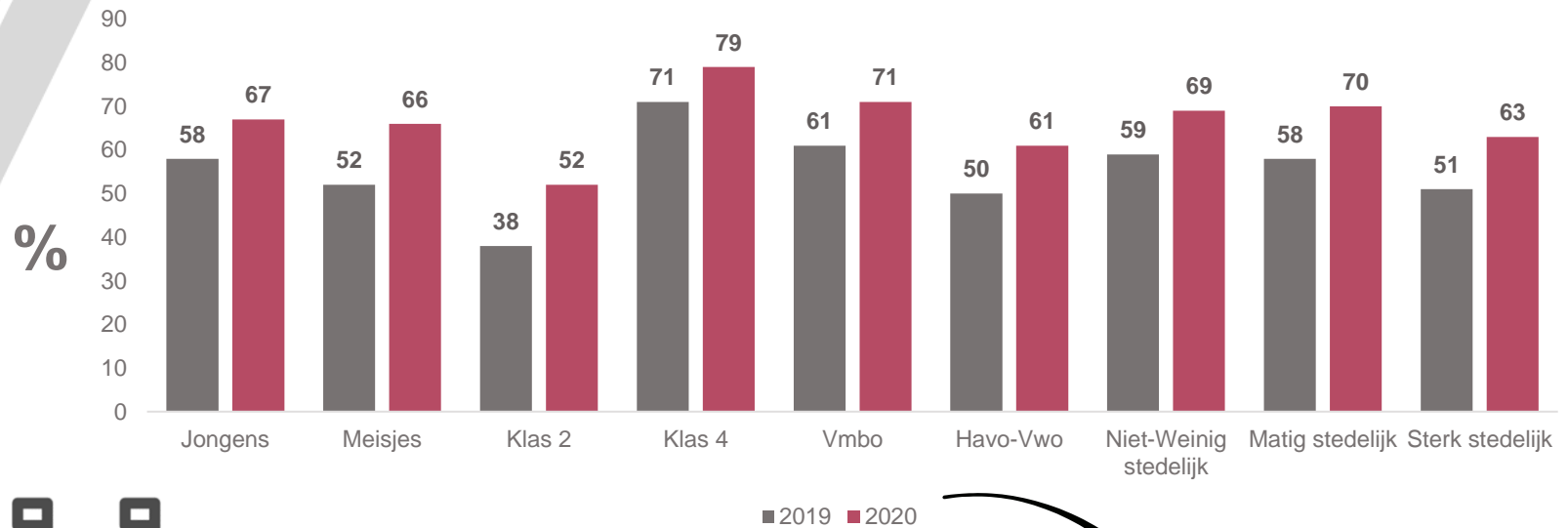
- Drinkt **24%** van de jongeren meer alcohol, maar ook **24%** geeft aan dat ze minder alcohol drinken
- Rookt **31%** van de jongeren meer, maar ook **24%** minder

Grote verschillen op de alcohol indicator(en), kleine tot geen verschillen voor de andere genotsmiddelen.

Alcohol

Jongere heeft ooit alcohol gedronken naar geslacht, klas, onderwijsniveau en stedelijkheid (2019-2020)

Coronaregels m.b.t. alcohol

- Tussen 20.00-7.00 uur geen verkoop en verbod op het bezitten en nuttigen van alcohol in de openbare ruimte.
- Evenementen zijn verboden.
- Eet- en drinkgelegenheden zijn gesloten (alleen afhaal mogelijk).

De laatste 4 weken minimaal 1x bingedrinken is in 2020 significant gestegen voor :

♀ (24% → 28%)

Klas 2 (8% → 14%)

Vmbo (32% → 38%)

Matig stedelijk (28% → 34%)

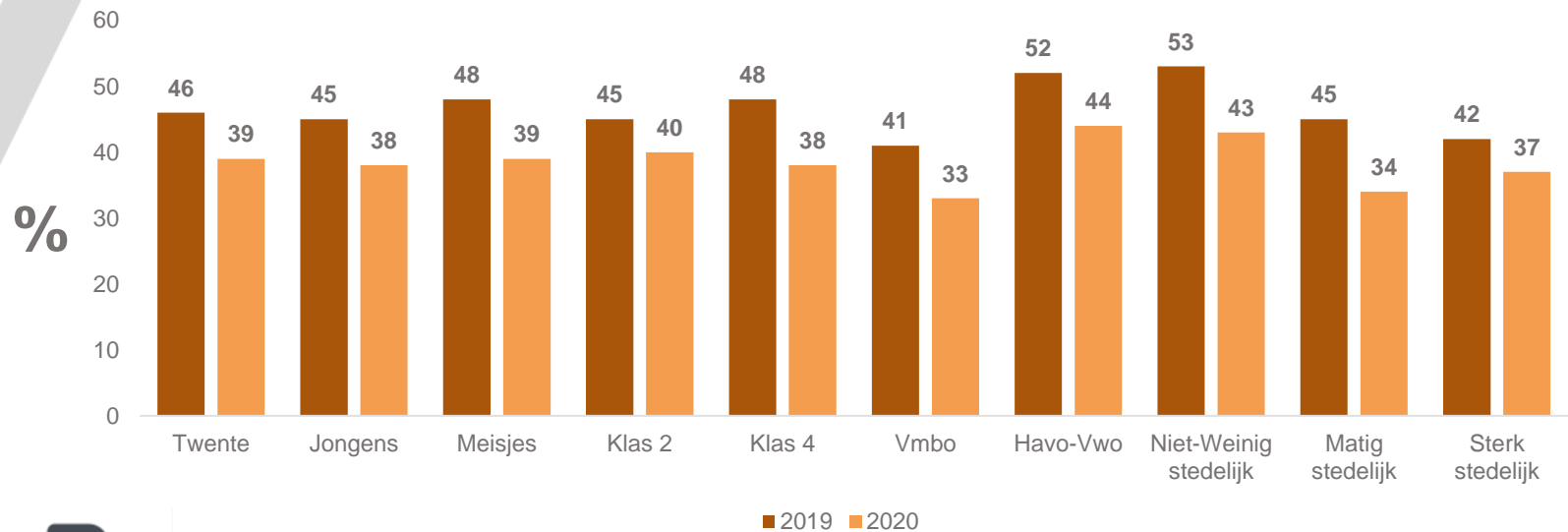
Sterk stedelijk (21% → 24%)

Stijging vindt op alle factoren plaats, maar grootste stijging is te zien bij jongeren uit klas 2 (+15%) en bij meisjes (+14%).

Bewegen

Jongere beweegt 5 of meer dagen per week minstens 1 uur (2019-2020)

Sinds de coronacrisis....

- Beweegt/sport **25%** van de jongeren meer, maar ook **30%** minder
- Eet **21%** van de jongeren meer ongezond, maar ook **18%** minder ongezond.
- **35%** van de jongeren geeft aan hun sportclub, vereniging of sportschool te missen.

Coronaregels m.b.t. sporten

- Voor kinderen tot 18 jaar is sporten in teamverband en wedstrijden binnen de club toegestaan).
- Sportscholen zijn open.

Jongeren bewegen significant minder in 2020. Sterkste afname is te zien bij jongeren uit klas 4 en weinig-niet en matig stedelijke gebieden.

Sociaal leven

Stijging van het aantal jongeren dat soms/vaak **eenzaam** is (**18%** in 2019 naar **26%** in 2020).
Er is een groot verschil tussen jongens (**16%**) en meisjes (**36%**).

67%

mist afspreken met vrienden
♂ 59% vs. ♀ 74%
vmbo 63% vs. havo-vwo 71%)

63%

mist uitjes
(♂ 52% vs. ♀ 74%
vmbo 57% vs. havo-vwo 68%)

50%

van de jongeren
verveelt zich
meer

25%

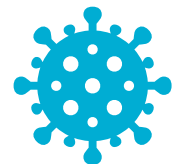
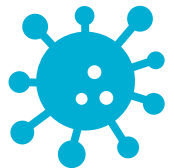
heeft leuk
contact met
online vrienden

6%

mist meedoen
aan een
vereniging,
club of les
(anders dan sport)

5%

mist zijn of haar
bijbaan

Thuis

De **kwaliteit van de relatie** tussen jongeren en ouders is gedaald ten opzichte van 2019. Ouders geven minder complimenten, en jongeren voelen zich minder begrepen door hun ouders.

14%

krijgt meer aandacht van de ouders

50%

brengt meer tijd door met ouders/broers/zussen

35%

mist afspreken met familie

Geen verandering in % **scheidingen** (20%)

↑ Vaker **ruzies en geweld** tussen ouders (16% → 18%)

↑ Vaker **problemen met werk of werkloosheid** bij ouders (14% → 17%)

Meer jongeren zeggen dat er thuis geen enkele moeite is om **rond te komen** (+5%), anderzijds zeggen ook iets meer jongeren dat er enige tot grote moeite is om rond te komen (+1%).

In 2020 ervaren meer jongeren problemen door deze gebeurtenissen:

- Scheidingen (31% → 42%)
- Werk(loosheid) ouders (16% → 23%)
- Ruzie/geweld ouders (21% → 28%)

Op school

Meer jongeren vinden school (hartstikke) leuk (47% → 51%).

Sinds de coronacrisis....

- Leert **37%** van de jongeren minder dan normaal op school
- Kan **9%** van de jongeren zijn schoolwerk niet maken
- Mist **16%** van de jongeren het naar school gaan
- Wordt **20%** van de jongeren goed geholpen door ouders met het schoolwerk

Jongeren willen op school meer aandacht voor de thema's:
(cijfers 2019 vs 2020)

1. Omgaan met **stress**
(stijging van **24%** → **37%**)
2. Lekker in je vel zitten
(stijging van **20%** → **25%**)
3. Hulp voor jongeren met problemen
(stijging van **16%** → **20%**)

Bij problemen zoeken jongeren in 2020 minder vaak hulp via iemand op school (leraar, mentor, zorgcoördinator, vertrouwenspersoon)
(daling van **15%** → **12%**).

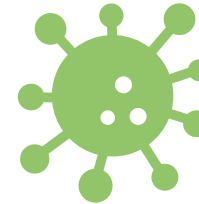
Geen verandering ten opzichte van 2019 in ervaren stress door school of huiswerk

Op school

38%

vindt dat school
onvoldoende
maatregelen heeft
genomen tegen het
coronavirus
(klas 2: **30%**,
klas 4: **45%**)

32%

heeft minimaal één
dag school gemist
door verkoudheid bij
zichzelf of familie

22%

heeft minimaal
één dag school
gemist door
verkoudheid
docent

Deze jongeren willen:

- Meer digitale/online lessen (**64%**)
- Meer 1,5 meter afstand (**38%**)
- Betere ventilatie op school (**33%**)
- Meer handgel/zeep om te desinfecteren (**22%**)
- Docenten moeten mondkapjes dragen (**18%**)
- Leerlingen moeten mondkapjes dragen (**13%**)

Mediagebruik

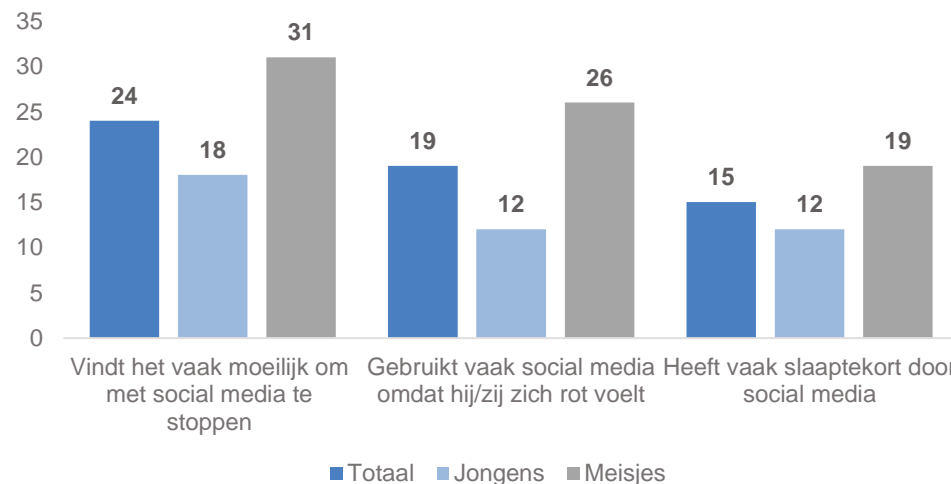

Sinds de coronacrisis...

- Gebruikt **49%** van de jongeren meer social media
- Speelt **38%** van de jongeren meer games
- Kijkt **57%** meer naar een beeldscherm

Ten opzichte van 2019:

- Risico op problematisch **gamen** gestegen van **2%** naar **4%**
(♂ **6%** vs. ♀ **1%**)
- Risico op problematisch gebruik van **social media** gestegen van **6%** naar **10%**
(♂ **6%** vs. ♀ **14%**)

Effecten Social media

Meisjes hebben een groter risico op problematisch gebruik van social media. Jongens hebben een groter risico op problematisch gamen.

Take home messages

- Het aantal jongeren met een groot risico op **psychosociale problemen** blijft toenemen (al sinds 2015).
- Na een jarenlange dalende trend stijgt het percentage jongeren dat ooit **alcohol** heeft gedronken weer snel (en is het percentage weer bijna terug op het niveau van 2015).
- De verschillen tussen 2019 en 2020 zijn op veel gebieden groter voor meisjes dan voor jongens (bijv. **alcohol drinken, stress** en **eenzaamheid**).
- Jongeren hebben meer last van **ingrijpende gebeurtenissen** in de **thuisituatie** dan in 2019.
- Het risico op problematisch gebruik van **social media** (meisjes) en **problematisch gamen** (jongens) is gestegen ten opzichte van 2019.
- Jongeren vinden het ten opzichte van 2019 nog belangrijker dat er op school **aandacht** komt voor de thema's **stress** en **lekker in je vel zitten**.
- Jongeren zijn **bang** om familie te **besmetten met corona**, maar zien thuis niet als risicovolle plek om het op te lopen.

Gezondheidsmonitor Jeugd 2020 –
Twentse jongeren in tijden van corona
Versie 1.0

Uitgave

GGD Twente
053 - 487 6888
info@ggdtwente.nl

Projectteam

Marieke Weernink
Wafae Lasfar
Kirsten Commijs
Joanne Nies
Cherelle van Stenus
Marieke Bunnik
Marlie Cerneus

Bijlagen

GM Jeugd 2020 – Tabellenboek 1 – Trend 2015-2019-2020
GM Jeugd 2020 – Tabellenboek 2 – Resultaten 2020 uitgesplitst naar geslacht, klas en onderwijsniveau

Gegevens en onderzoeksresultaten in Twente zijn digitaal beschikbaar via:
www.twentsegezondheidsverkenning.nl

© 2021, GGD Twente, Enschede. Auteursrechten voorbehouden.
Overname van dit rapport of gedeelten daaruit is toegestaan, mits de bron wordt vermeld.
Icons: icons8.com

**Twentse
Gezondheids
Verkenning (TGV)**

GGD Twente is onderdeel van Regio Twente, het samenwerkingsverband van de 14 Twente gemeenten.

Op de volgende schoolgemeenschappen is de Gezondheidsmonitor Jeugd 2020 uitgevoerd:

- **Assink Lyceum** – van Brakelstr. / Bouwmeester
- **Bonhoeffer College** – Geessinkweg / Wethouder Beversstr. / van der Waalslaan / Bruggertstr.
- **Canisius** – Almelo / Tubbergen
- **Lyceum de Grundel**
- **CSG Het Noordik** – C. van Renneslaan / Vriezenveen / Vroomshoop
- **CSG Reggesteyn** – Rijssen / Willem de Clercqstr. / Noetselerbergweg
- **Het Erasmus VMBO**
- **Het Stedelijk Lyceum** – Kottenpark / Innova
- **Jacobus Fruijtier Rijssen**
- **Pius X College** – Riissen / Aalderinkshoek
- **Twents Carmel College** – Denekamp / De Thij
- **Twickel College** – Delden / Borne
- **Waerdenborch Goor**
- **Zone College** – Almelo / Enschede